

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΜΑΙΟΥ 2013
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:**

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο συγγραφέας του κειμένου αναφέρεται στην απομάκρυνση του ανθρώπου από το φυσικό περιβάλλον. Αρχικά, διαπιστώνει την έλλειψη σεβασμού προς ό,τι τον περιβάλλει ως αποτέλεσμα της μοναξιάς που νιώθει. Στη συνέχεια, εξαιρεί το μεγαλείο της δημιουργίας αλλά και τις κατακτήσεις του ανθρώπου στους χώρους της επιστήμης, του λόγου και της τέχνης καταδεικνύοντας παράλληλα και την αλαζονική του στάση, αφού στο βωμό του κέρδους θυσιάζει την ίδια την πηγή της ζωής του. Κατόπιν, θεωρεί τη στροφή προς τα ανθρωπιστικά ιδεώδη και τον πολιτισμό ως τρόπο αποκατάστασης της σχέσης του με τη φύση και μετριασμού της μοναξιάς του. Τέλος, χαρακτηρίζει σημαντική την προσπάθεια αναβάθμισης της ποιότητας της ζωής του και ανάδειξης της μοναδικότητας του μέσω της προάσπισης του περιβάλλοντος.

B1.

Οι κατακτήσεις του ανθρώπου στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας έχουν αυξήσει τους τρόπους εύκολης και γρήγορης επικοινωνίας. Ωστόσο, εξαιτίας της προσήλωσης του στις υλικές απολαβές και στη μεγιστοποίηση του κέρδους του, έχει παραιτηθεί από κάθε προσπάθεια πνευματικής και ψυχικής καλλιέργειας, ουσιαστικής επικοινωνίας με το συνάνθρωπο και προάσπισης του φυσικού του χώρου. Βιώνει μία έντονη εσωτερική μοναξιά που τον καθιστά αδιάφορο απέναντι σε οτιδήποτε δεν του παρέχει χειροπιαστό όφελος. Κρίνεται, λοιπόν, επιτακτική η στροφή του προς τα ανθρωπιστικά ιδανικά με στόχο την εξύψωση του ως ηθικού και πνευματικού όντος και τη διασφάλιση της αρμονικής του συνύπαρξης με ό,τι τον περιβάλλει.

B2.

- α)** Θεματική πρόταση: «Αποκαλύπτεται ... υπόσταση»
Λεπτομέρειες / Σχόλια: «Από τη μία ... συμφερόντων του»
Πρόταση κατακλείδα: «Η υπερφίαλη ... υπάρξεως»
- β)** «το λίκνο της δικής του υπάρξεως»
«η ζωή δεν ανθίζει μόνο στη Γη»
«σφραγίζει την ιστορική του πορεία»
«τεχνολογική έκρηξη»

B3.

α) Συνώνυμα

ταυτόχρονα: παράλληλα
γέννησε: δημιούργησε
αισθανθεί: νιώσει
πληθαίνουν: αυξάνονται
ανάληπτη: αναίσθητη, άπονη

β) Αντώνυμα

ανούσια ≠ ουσιώδη
εμφανίζεται ≠ εξαφανίζεται
ανέφικτη ≠ εφικτή
πυκνώνει ≠ αραιώνει
υψηλά ≠ χαμηλά

B4.

α) χρήση ερωτηματικού:

σχολιαστικό σημείο στίξης, εκφράζει απορία και τον προβληματισμό του συγγραφέα, αφυπνίζει, ευαισθητοποιεί τον αναγνώστη, προσδίδει στο κείμενο αμεσότητα, ζωντάνια και παραστατικότητα.

χρήση διπλής παύλας:

φράση η οποία συμπληρώνει τα γραφόμενα (αναδεικνύει την αντίθεση) και αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την κατανόηση του λόγου.

β) Από την άλλη, από τον ίδιο τον άνθρωπο σφραγίζεται η ιστορική πορεία του με πολέμους και αγριότητες, θεοποιούνται τα υλικά αγαθά και συντηρούνται η αδικία και οι ανισότητες.

Γ1.

Άρθρο: τίτλος

Επιπτώσεις

α) στον άνθρωπο

1. ως βιολογική υπόσταση:

- εμφάνιση επικίνδυνων ασθενειών
- στέρηση του οξυγόνου εξαιτίας της ρύπανσης της ατμόσφαιρας με μονοξείδιο του άνθρακα, διοξείδιο του άνθρακα κλπ.
- επιβάρυνση της υγείας με την πρόκληση καρκίνου, λευχαιμίας και τερατογενέσεων από τη ραδιενέργεια

2. ως ψυχική υπόσταση:

- επίταση του άγχους σε ένα δυσμενές οικιστικό περιβάλλον
- προσβολή του νευρικού συστήματος του ανθρώπου, κυρίως από την ηχορύπανση
- αύξηση της επιθετικότητας εξαιτίας των πιεστικών συνθηκών διαβίωσης στις πόλεις

β) στον οικονομικό τομέα

- εξάντληση του ορυκτού πλούτου, λόγω της αλόγιστης εξόρυξής του
- υποθήκευση της ζωής των επερχόμενων γενεών
- αύξηση του οικονομικού ανταγωνισμού μεταξύ των πολυεθνικών εταιρειών για την εκμετάλλευση του ήδη περιορισμένου φυσικού πλούτου

γ) στη φύση

- ρύπανση του νερού και του εδάφους από τα βιομηχανικά απόβλητα και τα χημικά λιπάσματα
- αλλαγή των κλιματολογικών συνθηκών
- δημιουργία του φαινομένου του θερμοκηπίου

Τρόποι

- οικολογική αγωγή και παιδεία με στόχο τη συνειδητοποίηση της αξίας του φυσικού περιβάλλοντος και τη διαμόρφωση μιας υγιούς σχέσης των νέων με αυτό, ώστε να αποτελεί στοιχείο της ποιότητας ζωής
- προώθηση και αξιοποίηση των φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών και των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας
- πολιτική βούληση των κυβερνήσεων για την προστασία της ποιότητας ζωής με την προώθηση της αποκέντρωσης, της περιφερειακής ανάπτυξης και με την υλοποίηση προγραμμάτων και έργων οικολογικού χαρακτήρα (π.χ. ανακύκλωση)
- ΜΜΕ, προώθηση οικολογικών μηνυμάτων, συμβολή πνευματικών ανθρώπων (ευαισθητοποίηση κοινής γνώμης)